

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

הכנות מידתיות לפסח

הם נכנסו בהילוך גבוה להכנות לקראת פסח, הקניות והרכישות ממלאות את כל ישותם, בבית מצפה להם עבודה רבה, הם החליטו לחדש ריהוט יוקרתי ולעטות פנים חדשות לבית כולו. הכול נעשה לכבוד החג כמובן...

מלבד ההוצאה המרובה, הם טורחים טירחה רבה. היום קצר והמלאכה מרובה: לצבוע, לסייד, למרוח ולשטוח. הוסיפו לכך את הניקיון לפסח, שגזול מהם את לשד חיותם: לקרצף פינות נסתרות, לאבק רבדים נעלמים, לסדר עליות גג נדחות.

נכון, יש מקומות שאין מכניסים בהם חמץ אפילו בשוגג, אבל הם מחמירים על עצמם. שלמות היא סימנת חייהם, הם לא מוכנים להתפשר על פחות מכך. הגיוו שחוח ודואב, הרגליים כושלות, הידיים מגוודות, הכיס והלב מכווצים מהעול המוטל עליהם. תשישות ומרירות, אכזבות וכעסים. אך הכול כדאי. למי יש זמן לשים לב לילדים? הכול מוקדש למאמץ העליון להכניס את החג כדבעי.

ככל שהימים חולפים והחג מתקרב, כך הולכת ופוחתת השמחה בלבם. הם לא מבינים מדוע, אבל הם חשים שכבר היו רוצים להיפטר מכל הנטל הזה. החג הקדוש הפך אצלם למעמסה בלתי נסבלת. ההוצאות הכבדות, המתחים הבלתי פוסקים, ההתאמצות הקשה והמרמה – גרמו להם חוסר נחת וקוצר רוח גם ביחס לחג עצמו.

"ראש לכל הגנבים והרמאים שבעולם" – כך מכנה רבי נתן את היצר הרע. "כי הוא מתנהג עם רוב בני אדם בדרך גניבה,

בערמה ורמאות נפלא, ככמה וכמה מיני דרכים שונים שהוא מרמה את האדם וגונב דעתו בכל עת, עד שרוצה לתפסו כמכמרתו" (ליקוטי הלכות, גניבה ג).

אחד מתכסיסיו המובהקים של 'גנב' זה הינה 'התלבשות במצוות'; הוא מסית את האדם להוסיף על מה שנצטווה בתורה, להחמיר יותר מדי, להשתעבד לדברים שאין חייבים לעשותם מצד ההלכה הפסוקה – ולהיקרע מרוב מאמץ.

כעכביש ארסי הטווה את קוריו זמן רב וממתין באורך רוח ללכידת טרפו, כך טווה היצר את המלכודת ופורש אותה לרגלי האדם. הוא מתכנן זאת מראש וצועד צעד אחר צעד בדרך ללכידת האדם, מבלי שהלה יחוש בכך.

זומחה עצום הוא לרוקן את החג מתוכנו, לערטלו מכל הקדוש והיקר, לגרום לכך שנפסיד חלילה את כל האוצר הנפלא שהיינו יכולים לרכוש על ידי החג, וזאת תוך התלבשות במצוות החג עצמן.

חג הפסח נועד להשריש בלבנו את שמחת היותנו בני חורין. הבלטת החירות נועדה להנחיל לנו ולבנינו את האושר המופלא הטמון בכך שקיבלנו עלינו את עול התורה והמצוות; להחדיר בנו את ההכרה ש"אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה" ואת השמחה הנפלאה הכרוכה בעצם היותנו עם ה'.

דווקא אז מופיע היצר בעורמתו ומתלבש במעטה של חומרות ודקדוקים; הוא מפתה אותנו להחמיר, לחשוש, לדקדק יותר ממה שצריך. לנקות גם במקומות שאין בהם צורך, לבזבז את הכוחות על דברים תפלים.

הוא הרי יודע היטב מה תהא התוצאה; בסופו של דבר ימאס האדם בחג ובמצוות כולן; הם יהפכו אצלו לנטל

– ואז הוא יפגע בשורש השורשים, יהרוס את יסוד הלימוד שאותו ביקשה התורה ללמד אותנו באמצעות חג זה – שקיום התורה היא שמחת החיים!

בקדחת הקניות הוא מתלבש במצווה של שמחת יום טוב, אבל נוכל רמאי זה ממתין מן הצד, הוא יודע היטב שהחובות יעיקו, שהריצות יציקו, ששמחת הנפש תלך ותאול – ולכך בדיוק הוא מצפה; בסופו של דבר כל היהדות תיתפס כהיפך החירות...

עלינו להזהר אם כן היטב, "כי גם החומרות שלהם [של היצר הרע ושלוחיו] מזיקין הרבה, וכן המצוות שלהם" (ליקוטי הלכות, הוראה ו-ו). אסור אומנם להקל ראש במצוות ביעור חמץ, אך מאידך יש להזהר שלא להימשך אחר המצוות שאינן נובעות מן התורה.

הבה ניקח לתשומת ליבנו את דברי רבינו הקדוש, ש"הזהיר מאד לבלי להחמיר חומרות יתרות בשום דבר. וגם בענין החומרות-יתרות בפסח לא היה מסכים כלל על המרבים לדקדק יותר מדאי ונכנסים במרמה-שחורות גדולות, כי עיקר העבודה באמת הוא תמימות ופשיטות, להרבות בתורה ותפלה ומעשים טובים, בלי לחפש לחדש דוקא חומרות יתרות, רק לילך בדרך אבותינו הקדמונים" (שיחות הר"ן רלה).

התחדשות

לשמוע ולהתמוגג

לקראת ימי הפסח הממשמשים ובאים, ניתן להאזין במערכת השמע 'אוצרות ברסלב' במדור 'עניני דיומא' – למגוון רחב של שיעורים בנושאי הפסח: גדולת ימי החרות, ניגוני פסח.

להאזנה – חייגו 02:9950000. לאחר בחירת השפה, הקישו: 1-5-7.

שבת בברסלב 3'

זהו תקליטור חדש, שלישי בסדרת 'שבת בברסלב', עם זמירות 'סעודה שלישית' - בברכת זקני וחשובי אנ"ש. קנגן חדש מלא ישן, בליווי מקהלות ילדים עם מוסיקה מרגשת במיוחד המבוצעת ע"י מיטב נגני ברסלב. השירים הושרו תוך הקפדה על דיוק הנוסח והסדר המקובל אצל אנ"ש, לצד הקפדה על רמה מקצועית גבוהה. ניהוח עתיק מוזג במוסיקה עדכנית. מצורפת חוברת מהודרת עם כל מקורות השירים הידועים לנו, בשילוב מחירות ניגוני ריקוד שלאחר אמירת התורה בעת רעוא דרעוין.

ניתן להשיג ברשת חנויות גרינטק ובכל ריכוזי ברסלב. הפצה ראשית: טל. 02-5327108 או 050-4138808.

חוקי הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	ניסן	ה"א	ה"ח	ה"א	סנהדרין
א	ה	י"ב	רפד	תמש-תנ	לו
ב	ו	י"ג	רפה	תנא-תנב	לו
ג	ז	י"ג	רפו	תנא-תנד	לח
ד	ח	י"ג	רפו	תנא-תנו	לט
ה	ט	י"ד	רפח	תנא-תנח	מ
ו	י	י"ד	רפט	תנא-תס	מא
ז	יא	טו	רצ	תסא-תסב	מב

יום של הפצה

ו בניסן לע"נ יעקב בן יצחק
י בניסן לע"נ ישראל בן חיים שלום
י בניסן לזכות טל תומי בן רבקה
יא בניסן לזכות נטלי מינה בת רבקה

יו"ל ע"י
אוצרות ברסלב
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית משם
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

איך עושים סוויץ' בלב?

ההלכות מתוך 'קיצור שולחן ערוך'.

כך שבסיכומו של דבר יהיה איזשהו קיום גם לרע.

כל זה כאמור קודם בירור ההלכה, אך כשמבררים מהו באמת רצון ה' על פי התורה, ויודעים שהאסור – באמת אסור, והמוותר – באמת מותר, כבר אין אפשרות לרע להתקיים, והוא נמוג ומתפוגג.

כל הלכה שלומדים, מבררת עוד פרט ועוד פרט בתורה, ומגרשת מהעולם עוד קצת ועוד קצת רע. לימוד ההלכה מוכך את העולם כולו, אך בראש ובראשונה – את הלומד עצמו.

ככל שמבינים יותר את ההלכה המבוררת, כך מגרשים מהלב את הרע, את המידות הרעות ואת התאוות.

כמוכח, לימוד ההלכה כולל גם את קיומה, על כל פרטיה ודקדוקיה, כי מי שמעשיו סותרים את אשר הוא לומד, לא הפנים את הלימוד כלל וכלל.

כעת נבין ביתר עומק את אשר אמרו חז"ל: "כל השונה הלכות בכל יום – מובטח לו שהוא בן עולם הבא" (מגילה כח ע"ב). שכן ההלכות מזככות את הלומד, עד שבאמת יהיה ראוי להיקרא 'בן-עולם-הבא'!

"לימוד התורה יהיה – ללון לעומקה של הלכה. היינו, ללמוד פוסקים. כי בהתורה אחיות הטוב והרע... וכל זמן שאינו מברר ההלכה, הוא מעורב טוב ורע, ועל כן אינו יכול להפריש ולבטל הרע מהטוב... עד אשר הוא מעיין ומברר הפסק הלכה, ומברר האסור והמותר... אזי מפריש הטוב מהרע."

(ליקוטי מוה"ר"ה"א ח, ו)

אם אינך נוהג לערוך חשבון-נפש מדי פעם, המאמר הזה לא יעניין אותך, אבל אם אתה נוהג לערוך חשבון כזה, בוודאי גם בלבך מקננת השאלה הכואבת: איך משתנים? 'ברוך השם' – אתה אומר לעצמך – 'אני זוכה להתגבר מדי פעם על תאוה זו ועל מידה רעה אחרת, אבל אני עדיין רחוק משינוי מהותי בנפשי שלי, במידותיה, ברצונותיה ובנטייותיה. האומנם? – אתה שואל את עצמך – 'אין אפשרות לזכך את הנפש, כך שכל רצונותי ומידותי יהיו משועבדים לרצון הבורא יתברך, הרי לכך נוצרתי?'

במאמר שלנו נלמד עצה מעשית – לימוד הלכה. ככל שנתמיד וכלל שנוסף בלימוד ההלכה ובליונה, כך תזדכך נפשנו מהמידות הרעות והתאוות.

פשוט ללמוד הלכה, כל אחד כפי כוחו ואפשרויותיו, אם בלימוד ההלכה למקורותיה בש"ס ובראשונים, אם בלימוד 'משנה ברורה' או לפחות בשינון עיקרי

בעקבות הדורות בחסידות

דורות

החסיד ר' משה קליין

השנה לאומן.

בשונה, נטלו עמו לירושלים ודאג כל העת לצרכיו. מאוחר יותר סיפר בהתפעלות, כי ר' משה לא התרעם אף פעם אחת על מידותיו יתברך, אלא הצדיק עליו את הדין כל הזמן.

בחדש ניסן תרפ"ח שהה ר' שמואל הורביץ בצפת, וכשהחזר לקראת פסח לירושלים, סיפרו לו חבריו, כי אמר, ב"ב בניסן, הלך ר' משה לעולמו, ונטמן בהר הזיתים.

מה כאב לבו של ר' שמואל שלא נכח בפטירתו ולא עשה לו כשם שעשה הוא לרבו רבי נחמן מריבוצק עם הפיתקה.

אך "רצון יראיו יעשה" – אחד מחבריו סיפר לו, כי לאחר פטירת ר' משה, הניח בידו פתק שבו כתוב: "הולכי לרבינו נחמן מברסלב", וזאת על דעת עצמו, מבלי ששמע כלל על מעשה דומה שעשה רבי נחמן.

נולד בעיר צפת כבן הוריים שאינם חסידים ברסלב. בשכונת לבית הוריו התגוררו שנים מתלמידי מוהרנ"ת: רבי מאיר מטפליק ורבי נחמן מריבוצק.

לאחר לידתו סברו הוריו כי הוא יקבל ונמנעו מלהכניסו בבית. ראו רבי מאיר ורבי נחמן כי אינם מלים את בנם מחמת חששות שווא – ודיברו על לבם שיתנו להם את הילד והם ימולו אותו, כשהם מבטיחים להם כי "עוד יהיה חיים טובים". נכנס הילד בבית ונקרא שמו בישראל – 'משה'.

כשגדל והיה לנער, הסתופף בצל קורתם של שכניו הדגולים, שהאצילו עליו מיראתם ומקדושתם.

לימים סיפר, כי באותה תקופה זכה להתקרב לאורו של רבינו, וכי את עיקר התעוררותו לכך קיבל מקריאת מכתבי החסיד הלהב רבי נתן ב"ר יהודה מטבריה, שאותם נהג לשגר לעתים קרובות לידיו בצפת מכתבי חיוב.

ר' משה היה מעתיק, לבקשת כמה מהחסידים, את המכתבים היוקדים, כדי שיישארו אצלם למשמרת. תוך כדי כך נאחזה השלהבת בנשמתו המהורה של ר' משה.

בתקופה האחרונה לחייו רבי נחמן מריבוצק, שימשו ר' משה במסירות רבה. באחד הימים קרא לו רבי נחמן ואמר לו: "יש לי בקשה ממך, הבטח לי שתקיימה". משהבטיחו נאמנה, מסר לו פתק שהיה כתוב בו: "הולכי לרבינו נחמן מברסלב ז"ל", תוך שהוא מבקש ממנו: "לאחר פטירתך, הנה פתק זה בידך, ודאג שאקבר עמו". ואכן, במלאת ימיו קיים ר' משה את בקשתו.

לאחר התקרבותו לדרך רבינו הקדוש, נסע ר' משה לקראת ראש

נקודה

בקבר אין טירדות... שם מרגישים כל עקיצה של תולעת.

(עפי"י שיחות הר"ן פד)

מאוחר יותר, עבר להתגורר בחיפה, שם הירבה לעסוק בצדקה ובחסד ובהכנסת אורחים. החסיד ר' ישראל בער אודסר נהג לספר שבנסיעותיו היה עובר בחיפה והיה נכנס לבקר אצל ר' משה שהיה מקבלו בסבר פנים יפות, מדבר עמו בענייני רבינו, ואף דואג לו ללינה, לאכילה ולהוצאות נסיעתו.

החסיד ר' שמואל הורביץ נעזר בו רבות כשעשה למען תמיכת החסידים העניים באומן וקיומו של הר התמיד בציון רבינו.

בחדש אלול תרפ"ז נסע ר' שמואל הורביץ למירון וביקר את ר' משה בחיפה. הצטער מאוד לגלות שירד מנכסיו, וכי צרות רבות התרגשו עליו והוא מוטל על ערש דווי.

הצוואה המיסתורית

אך ראתה החיה את צורתה הקדושה העטופה בטלית ובתפילין, הרכינה את ראשה לתוך המים ונעלמה במעמקי הים כלעומת שבאה.

לא הספיקו האנשים להתאושש מן החוויה המסעירה והמטלטלת, והנה עברה ביניהם שמועה מחרידה, הלבבות לא רצו להאמין לשמע הדברים, אבל עובדה היא: הצדיק רבי לייב, מצילים ומושיעים, מוטל חולה אנוש בחדרו, וככל הנראה נמצא ברגעים האחרונים לחייו – – –

בחדרו של ר' לייב שוררת שתיקה מעיקה, מקורביו מנסים להצילו, גם רופא הספינה מנסה את כל אשר ביכולתו, אך ללא הועיל, נשימתו נעשית קשה מרגע לרגע.

והנה פותח ר' לייב את פיו, ובקול חלוש הוא אומר את מילותיו האחרונות:

"הבל שחתני ר' יודיל אינו נמצא כאן; אם היה כאן – לא היה מניח לי להסתלק"!!!

וכך, על הים, בדרכו לארץ ישראל, הסתלק הצדיק.

בהתאם לחוק הימי ששרר אז, הוטלה גופתו הקדושה לים, כשהיא נתונה על גבי לוח עץ רחב.

המחזה שנשקף לאחר כמה שעות בעיירת הנמל, גרם לכל יהודי העיירה לצאת לכיוון חוף הים; עמוד אש ירד מהשמיים ונעמד על גבי המיטה הקדושה, שהתקרבה לאיטה לעבר הנמל...

אי אפשר היה שלא להיזכר באותה צוואה מסתורית עתיקה: "יום יבוא, ויגיע לכאן חכם מפולניה, ועמודא דנורא יעמוד עליו..."

לאחר בירור קצר, נודע לבני העיירה כי אמנם, כדברי הצוואה, מדובר בצדיק ממדינת פולין. בסילודין ערכו לנפטר הדגול הלוויה ראויה, וקברו אותו בכבוד גדול בסמוך לציון הצדיק, במרכז בית הקברות.

רבי פנחס מקאריין, ולאחר פטירת רבו, בהיותו בגיל מבוגר, מקובל ומנהיג בפני עצמו – לא חס על כבודו, התקרב לרבינו הקדוש, שהיה צעיר ממנו לימים, והתבטל אליו.

ובכן, נוסעי ספינתו של ר' לייב, שהפליגה מחופי הים השחור לעבר ארץ ישראל, לא תיארו לעצמם איזו נסיעה רבת הרפתקאות מצפה להם, ובוודאי שלא העלו בדעתם אילו חוויות מסמרות שיער יעמדו בדרכם.

היה זה באחד הימים הראשונים להפלגה. מספר נוסעים עמדו והשתעשעו בנוף הימי הנשקף מהסיפון, כשאינם חשים בסכנה המרחפת עליהם.

כאשר הבחינו בסכנה הנוראה, כבר היה מאוחר מדי: היה אימתנית, שלא נראית בעלמא הדין, הושיטה את ראשה העצום מן המים, ובתנועות מהירות ומאיימות החלה להתקרב לעבר הספינה – – –

אימה וחרדה גדולה נפלה על האנשים, מכל קצוות הספינה החלו להתרוצץ שאר הנוסעים, כשהם בטוחים שהחיה הענקית תהפוך את הספינה על נוסעיה ותטביע אותם במצולות. רב החובל ומלחיו ניסו להפוך את כיוון הספינה ולהימלט ממנה, אך החיה קרבה לנגדם במהירות מטורפת.

הצדיק רבי לייב שמע מחדרו את קולות הזוועה שעלו מן הסיפון, בצדקותו ידע את אשר עליו לעשות; הוא התעטף מיד בטליתו, חבש את התפילין הקדושות ועד מהרה צעד לעבר התורן בראש מורכן ובטוח.

ציון הצדיק שעמד במרכז בית העלמין העתיק, העסיק רבות את תושבי עיירת הנמל השקטה, השוכנת לחוף הים התיכון בואכה ארץ ישראל. יהודי העיירה נהגו בכל עת רצון להשתטח על קבר הצדיק – ולפעול אצלו ישועה ורחמים.

הציון בלט בטבורו של בית העלמין הצפוף, כשהשטח שלידו ריק מקברים. מבין רבני וצדיקי העיירה שהסתלקו במאות השנים האחרונות, אף אחד מהם לא זכה להיקבר בסמוך אליו; וזאת משום צוואה רבת מסתורין שהשאיר אחריו הצדיק הפלאי:

"אצלי אל תניחו שום אדם שבעולם. יום יבוא, יגיע לכאן חכם מפולניה, ועמודא דנורא (= עמוד של אש) יעמוד על מיטתו - אותו תקברו לידי"!!!

שנים חלפו, והמקום שליד קבר הצדיק נותר בשימונו.

סיפורנו התרחש בעת עליית החסידים, תלמידי הבעל-שם-טוב הקדושים, שמסרו נפשם לעלות ולחונן את עפר הארץ הקדושה ולהשתקע בה.

בין הצדיקים שעזבו את כל אשר להם ועשו את דרכם בחירוף נפש לארץ הגעועים, היה הצדיק רבי לייב מטרנסטיני, שנודע בחסידותו וצדקותו. רבי לייב זה היה חותנו של הרה"ק רבי יודיל מדאשיב, רב העיר מדוודוקה, מגדולי תלמידי רבינו הקדוש.

בעבר נחשב רבי יודיל בין בחירי תלמידיו של הרה"ק

השבוע לפני...

השבוע לפני 68 שנה

■ ערב חודש ניסן, שנת תש"ב – בדרך לפסח

מגדולי משפיעי ברסלב בדורות האחרונים היה החסיד הדגול רבי אברהם שטרנהרץ, שמלבד ייחוסו הרם כנין של מוהרנ"ת מצד אביו, ונכד הרב מטשעהרין מצד אמו, היה הוא עצמו בעל מוח ולב עצומים, מלא וגדוש בתורות רבינו ודולה ומשקה לכל צמא ומבקש.

גם בשארית ימיו, שאותם זכה לעשות בארץ ישראל, גדלה השפעתו הברוכה על קהל שמועיו ודמותו האירה למרחקים בין קהלים שונים ומגוונים. במכתב לאחד מתלמידיו הוא כותב דברי-הכנה לחג הפסח המתקרב ובא, כשהוא שזור בהם ענייני פורים שמהווים 'הילוך ודרך לפסח', כמובא בליקוטי מוהר"ן (ח"ב עד).

בדבריו חושף רבי אברהם מעט מגדולת הימים הללו שבין פורים לפסח; וכה הוא כותב: "הנה במחייית עמלק יש שלש מצוות: זכור – פשה, תמחה – במעשה, לא תשכה – במחשבה. היינו במחשבה דיבור ומעשה צריכים למהותו. לזאת יש מפורים עד פסח הבא עלינו לטובה שלושים יום, ובהם תש"ך (720) שעות, והם במספר שלש פעמים 'עמלק' (240). ומובא בספר 'חסד לאברהם' (מעין ב. נהר נ) שמונים הפורים עד י"ד בניסן עושה הקב"ה אתנו חסד ומוציא אותנו מהיכלות טומאתינו של כל השנה שעברה, עד שבי"ד ניסן אנו מטהרים מטימאת עמלק. אך באופן שאנו נקיים באלו הימים מפורים עד ערב פסח לשמור השעות – שלש פעמים יום – למהות שם 'עמלק' במחשבה ודיבור ומעשה, בתש"ך שעות אלו.

"על כן ידידי, יבוליים להבין מזה אך שצריכים להיות נהור בשעות האלו מפורים עד פסח, לבלי לחשוב ח"ו מחשבות פגומים, ולבלי לדבר ח"ו דיבורים פגומים, ובפרט שלא לעשות ח"ו שלא כהוגן – עוד יותר מכל השנה, כי נאמר על זה משל למה הדבר דומה, למי שנופל לאיזה בור עמוק אשר שם מטונף בדברים הנמאסים מאד, ובא אהבך אשר יש לו רחמנות עליך מאד ונטול חבל ארוך ובו שלשלאות וזורק אותו אל הבור הזה שאתה שם, בכדי שתטנף את החבל ותאחה עצמך בתוקף החבל והשלשלאות, והוא יוציא אותך מהבור הזה אל מקום מהיר. אך יש שטה ועצל שאינו מבין שחובה רוצה לעשות לו טובה כזו, לחלץ אותו ממקום המטונף למקום נקי.

"כמו כן הנמשל, שבאלו הימים מפורים עד פסח הבא עלינו לטובה, שעוסק הקב"ה להוציא אותנו מהיכלות הטומאה להיות נטהרים לעשות הפסח, נצרך לנו לבלי להיות עצלים, רק לאחוז עצמנו בטהרת מחשבה ודיבור ומעשה – ובודאי יהיה נשלם התיקון גם למעלה ויבוא בי"ד בניסן משיח צדקנו כמובא. וזה שאמר אדמו"ר נחל נובע מקור חכמה (ליקוטי מוהר"ן שם) שמקודם היו כל ההתחלות מפסח וכו', ועכשיו התחלת הגאולה מפורים."

בסיום המכתב הוא מנקש מתלמידיו: "ידידי! תלמד את כל מה שכתבתי לך בזה בדיוק היטב, עד שתבין לעובדא ולמעשה" (שארית ישראל, מכתב מג).

לחידודא

חידה מס' 45

מי מבניו של רבי נתן נולד בערב פסח שנת תקס"ח?

הפתרון לחידה מספר 44

מי בא אחרי הסתלקותו אל רבינו וביקש ממנו שיקרב את צאצאיו?
- רבי לייב מטרנסטיניץ
(כוכבי אור, אנשי מוהר"ן כג.
ראו אודותיו בגיליון זה, במדור 'קורות').

זכה בהגרלה לחידה מס' 43

משפחת גלינסקי, רח' בלכר, ירושלים
בזכות קניה בסך 50 ₪, בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

שאלה:

מדוע כה חשוב לספר סיפורים צדיקים, האם אין בזה משום ביטול תורה?

תשובת הרב אברהם שלום שייא:

התועלת החינוכית שיש לסיפורי צדיקים – ידועה ומפורסמת. לדוגמה, בספר הקדוש 'קדושת לוי' כתוב, כי "כל מה שמוסיף ומרבה בשבח הצדיק – הרי הוא מחבר את נפשו אל המידות הטובות ודרכיו שהשיג, ותמיד נקשרת מחשבתו במידות הישרות, ומתוך מעשיו יוכר אחר כך שיבוא להדריך בדרכיו עד שיהיה כמותו, מפני שאחרי שהסכימה מחשבתו על כושר ויושר המידות, נמשך עליו אור שפע המידות האלו" (מסכת אבות על המשנה "מה בין תלמידיו של אברהם אבינו").

אף בשיחות הר"ן (קלה) מובאת עדותו של רבינו הקדוש, "שהוא בעצמו ז"ל, עיקר ההתעוררות לעבודת השי"ת באמת, היה לו על ידי סיפורי מעשיות מצדיקים. וסיפר שבבית אביו ואמו הצדיקים ז"ל, היו שכיחים שם כל הצדיקים – כי כל הצדיקים היו מצויים בקהילת מעוזבו, מחמת שהוא מקום הבעש"ט ז"ל, ורובם ככולם התאכסנו בבית אביו ז"ל – ושמע הרבה מעשיות מצדיקים, ועל ידי זה היה עיקר התעוררותו לה' יתברך, עד שזכה למה שזכה".

הגדיל לכתוב רבינו בחיי כאשר העלה את נושא סיפורי צדיקים לדרגה של חיוב ממש, שכן ההתעסקות בסיפורים קדושים אלו מודרכת המחשבה. וזו לשונו הקדושה (בפרשת וישלח): "יתחייב האדם לחקור הצדיקים ולספר בשבח מעלתם... והרבות לחקור בכבודם הוא טוב וכבוד אצל המחשבה... והזרזו בדבר הרי זה משובח".

איך פועל הדבר על זיכרון המחשבה?

בספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן' אנו מתוודעים לדרך הרוחנית שהסיפורים הקדושים משפיעים על המחשבה. בתורה רלד שבחלק א מובא הקטע הבא: "דע, שסיפורי מעשיות מצדיקים, היינו מנה שאירע להם – הוא דבר גדול מאוד, ועל ידי זה נטהר מחשבתו... ממחשבות רעות... ועל ידי זה ממתקים הצרות והדינים". רבינו מסביר שם, שסיפורי צדיקים גורמים להתרוממות המחשבה, מה שנקרא בלשון חסידים: 'מוחזן גדלות' – ובגין כך זוכה המספר או השומע סיפורים אלה למחוק את המחשבות הרעות מקרבו הנובעות כולן מ'מוחזן דקטנות' – ממצב שפָּל של המוח.

בישבחי הבעש"ט אנו מתוודעים לדרגה גבוהה ביותר אשר אליה ניתן להעפיל על ידי סיפורי צדיקים; מובא שם בשם בעל התולדות יעקב יוסף שקיבל ממרן אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש, כי מי שמספר בשבחי הצדיקים, הרי הוא כאילו עוסק במעשה מרובה! (מובא גם בספר פלא יועץ, ערך דיבור).

האם ישנם זמנים מסוגלים יותר לסיפורי צדיקים?

בספר 'שיח שרפי קודש' (ה"ו הקלה) כתוב, שכאשר אמרו לצדיק אחד שמקובל כי לספר סיפור מהבעש"ט במוצאי שבת בסעודת 'מלוה מלכה' מהווה סגולה לפרנסה, ענה ואמר: "יש כאן שלוש טעויות: א. לא רק כשמספרים סיפור צדיקים במוצאי שבת, אלא בכל עת הרי זו סגולה; ב. לא רק כשמספרים סיפור על הבעש"ט, אלא על כל הצדיקים; ג. הדבר מועיל לא רק לפרנסה אלא לכל הדברים הנצרכים".

ואשר לשאלה אם אין בהתעסקות בסיפורי צדיקים חשש של ביטול תורה, יש לציין את המובא בספר 'מדרכי אברהם' שהגאון רבי ישראל יצחק רייזמן, חבר ביד"צ העדה החרדית בירושלים, סיפר, כי באחד מביקוריו אצל הגאון מהר"ן דושינסקיא, עלה הנושא של גדולת הגאון בעל התורת חסד' מלובלין, שהמהר"ן הכירו מפגישתו עמו בשהותו במקום נופש. התארכה השיחה, עד שנענה רבי ישראל יצחק שאינו רוצה להפריע יותר את הרב דושינסקיא מלימודו. אמר לו המהר"ן: "אצלנו חשובים סיפורי צדיקים כמו הלימוד!"

"ויקרא אל משה ונדבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" (ויקרא א, א)
 "מפני מה מתחילין לתנוקות בתורת כהנים...? יבואו מטהרין ויתעסקו בטהורים" (מדרש רבה צו, ז)

כשם שמשנה רבינו בנה משכן בגשמיות, כך בכל דור ודור בונים צדיקי הדור משכן ברוחניות; וכשם שהקב"ה לימד את משה רבינו את כל התורה באוהל מועד (עפ"י סוטה לו ע"ב), כך כל תינוק שמתחיל ללמוד תורה, מקבל כוח רוחני מהמשכן שהצדיקים בונים בכל דור.

לימודם של התינוקות יקר מאוד, כמו שאמרו חז"ל (שבת קטז ע"ב) שהעולם מתקיים על הבל פיהם של תינוקות של בית רבן שאין בהם חטא. הבל זה, שורשו הרוחני הוא במשכן שבכל דור.

הוא שכתוב: "ורעי את גדויתך על משכנת הרועים" (שיר השירים א, ה) ופירשו חז"ל שגדויתך הן תינוקות של בית רבן (שבת לג ע"ב). היינו, שהגדיים מקבלים את הבל פיהם מהמשכנות שבונים הרועים בכל דור ודור.

לכן התינוקות מתחילים את לימודם מהפסוק ויקרא אל משה, כי כמו שהקב"ה קרא למשה מאהל מועד ושם לימדו תורה – גם התינוקות נקראים ללמוד בכוח המשכן הרוחני שבונים הצדיקים שבדור.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א רפב)

"וְיָסֵךְ יָדוֹ עַל רֵאשֵׁי הָעֵלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עֲלָיו" (שם א, ד)

כל יהודי מאמין מבין בשכלו, שכל ענייני העולם הזה הם הבל הבלים, והטוב היחידי הוא רק – לעשות רצון ה'.

אך לפעמים מתגבר עליו הדמיון ונדמה לו שהחטאים והתאוות נעימים ומתוקים, עד שהוא נגרר אחריהם ושוכח את השכל. ממש כבהמה שאין לה דעת, ככתוב: "אדם בן־קר לא יבין נמשל כבהמות נדמו" (תהילים מט).

לכן סומך החוטא את ידיו על קורבן ומתוודה על חטאו, שכן כל החטאים נובעים מן הבהמיות שמאופיינת בכוח הדמיון. כשהחוטא סומך את ידיו על הבהמה ומתוודה, ואחר כך שוחטים אותה – מתבטלת הבהמיות שגרמה לו לחטוא – ומתכפר לו.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א כה)

דורצדיקים

ההרשמה לנסיעת ער"ח ניסן בעיצומה

החלה ההרשמה למנון קבוצות הקנין

יחשלים: רח"ב בית ישראל 38 בני ברק: רח"ב רבי עקיבא 62

02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות

1-800-255-522

24 שעות במימנה

להעברת בקשות לתפילה ולהזדקקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלה. לווה ופרנסה. לרפואה ולמקסה לילה. לנתח ושחמת חיים

המפיצים								
<p>הר"ר דב גרניולד ה"ח</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>הר"ר אלימלך ערליך ה"ח</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לעי"ז אביו וזקנו הר"ר נתן בן הר"ר יחיאל גרניולד זצ"ל</p> <p>נלב"ע יא ניסן תשמ"ו ת.נ.צ.ב.</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>הר"ר אש"ל אומן</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת נישואי יד"ם הבחור החשוב ברוך דייטש ה"ח</p> <p>שחקנים ביום שלישי ח' ניסן תש"ע באולמי ארמונת חן - בני ברק</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>הר"ר נחמן בן ציון משיח ה"ח</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת בנו בכורו שחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הרב יונה לייב לבל ה"ח</p> <p>נשיא מוסדות עטרת צדיקים ביה"כ היכל הבעש"ט - ברסלב אשדוד</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לעי"ז זקנו הר"ה"ר ר' יונה לייב ב"ר חיים משה נחמיה לבל זצ"ל נלב"ע ב' ניסן תשכ"א</p>	<p>הר"ר נחמן בן שניה ה"ח</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת נישואי בן יד"ו</p> <p>הר"ר מאיר רובינשטיין ה"ח</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>הרב' רחשע מאיר דויטש ה"ח</p> <p>ראש סולל תועת - ברסלב ביתר</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת נישואו בן יד"ו</p> <p>העומד לימן הכולל חצות ובניית הבנין הקדוש הר"ר מאיר רובינשטיין ה"ח</p>	<p>הר"ר חיים סוקצניסקי ה"ח</p> <p>הר"ר אברהם אורלנצ'יק ה"ח</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת נישואי בן יד"ם</p> <p>הר"ר מאיר רובינשטיין ה"ח</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>הר"ר יצחק שפיירא ה"ח</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הנישואין אצל הר"ה"ר ר' אליעזר ברלנד שליט"א ולרגל שמחת הוצאת לאור של הדיסק שבת בברסלב 3' - זמירות טעודה שלישיית</p>	<p>הר"ר נחמן שמעון פראנק ה"ח</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הצב פסח שחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>

זמרת עולם בהפצת האוצרות